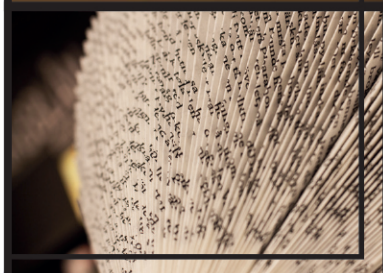
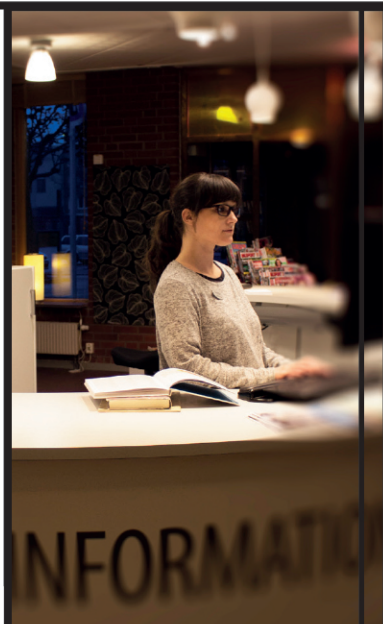

TRELLEBORGS KOMMUN

Biblioteksplan för Trelleborgs kommun 2018 - 2021

Innehåll

Inledning	2
Styrdokument	3
Nuläge	5
Trelleborgs kommun	
Folkbiblioteken	
Skolbiblioteken	
Funktioner och utvecklingsområden	7
Biblioteket som kulturcentrum	
Litteratur och kultur för alla	
Läsfrämjande	
Utvecklingsområden	
Biblioteket som mötesplats	
Det digitala biblioteket	
Utvecklingsområden	
Biblioteket som kunskapscentrum	
Information åt alla	
Läsförmåga, läsförståelse och informationskompetens	
Utvecklingsområden	
Skolbiblioteken	12
Folkbiblioteksorganisationen	13
Personal	
Utvecklingsområden	
Medieutbud	
Utvecklingsområden	
Biblioteket i samhället	
Utvecklingsområden	
Ekonomi	
Planens genomförande	15

Inledning

Biblioteket är en demokratisk grundpelare i vårt samhälle där tillgång till fri information säkras för alla medborgare. Enligt Svensk Biblioteksförning är det helt avgörande för människors intellektuella frihet och självständighet att ha tillgång till bibliotek. Det är också den offentliga institution som åtnjuter störst förtroende bland de medborgare de tjänar och detta förtroende måste förvaltas. Biblioteket ska vara partipolitiskt, religiöst och ideologiskt obundet för att ge utrymme åt alla.

Trelleborgs bibliotek ska vara ett kunskaps- och kulturcentrum där man på egen hand såväl som med hjälp av fackutbildad personal ska kunna få fram den information man söker och där man ska kunna ta del av kulturella upplevelser. Vidare ska det vara en mötesplats i det offentliga rummet som är tillgänglig för alla.

Enligt bibliotekslagen (SFS 2013:801) ska varje kommun ha folkbibliotek som ska ge tillgång till avgiftsfria lån av litteratur. Därtill anges i paragraf 17 att kommuner och landsting ska anta planer för biblioteksverksamheterna.

Detta är en revidering av den ursprungliga planen som antogs 2013, sedan den antogs har vi genomfört följande:

- En skolbibliotekariepool har inrättats
- Det digitala biblioteket har fått utökad bemanning
- Biblioteket i Anderslöv har blivit ett meröppet bibliotek
- RFID med användarvänliga låneautomater har införts på samtliga folkbibliotek och på mediateken på gymnasiet
- Centralstationen har fått en låneautomat
- Programverksamheten har utökats
- Ett antal läsfrämjande projekt har genomförts
- En verksamhetsplan innehållandes konkreta strategier för att uppnå målen i biblioteksplanen har upprättats

Styrdokument

Biblioteksverksamheten har att förhålla sig till olika styrdokument på internationell, nationell och kommunal nivå. Nedan följer en kort beskrivning av innehållet i dessa dokument.

Unescos folkbiblioteksmanifest

Manifestet fastslår att gratis och obegränsad tillgång till kunskap, kultur och information är en förutsättning för ett samhälles demokratiska utveckling. Folkbiblioteket ska vara en lokal port till kunskap, ge förutsättningar för det livslånga lärandet, skapa en grund för att medborgare ska kunna ta välinformerade och självständiga beslut, samt möjliggöra kulturell utveckling för individer och sociala grupper.

Unescos skolbiblioteksmanifest

I UNESCOs skolbiblioteksmanifest står det att skolbiblioteket ska stödja och främja de utvecklingsmål som anges i skolans målsättning. Riktlinjerna förtydligar resonemanget: *Skolbiblioteket ger eleverna de färdigheter som behövs för ett livslångt lärande.*

Bibliotekslagen (SFS 2013:801)

I bibliotekslagen står det att varje kommun ska ha folkbibliotek och att det ska vara avgiftsfritt att låna litteratur. Med hänvisning till Skollagen står att alla elever i grundskolan och gymnasieskolan skall ha tillgång till skolbibliotek.

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna och personer med annat modersmål än svenska. Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur och särskild uppmärksamhet ska ägnas åt barn och ungdomar för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Skollagen och läroplanen (SFS 2010:800) 2 kap. § 35-36 (Lgr 11)

I skollagen står det tydligt att alla elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. I läroplanen för grundskolan lägger man vikt vid bland annat informationssökning och läs- och språkutveckling samt fastställs rektors ansvar för skolbiblioteksverksamheten.

Trelleborgs kommuns politiska visioner och mål

Vision

Trelleborgs kommun ska vara en framgångskommun med hög livskvalitet och långsiktigt hållbar tillväxt.

Kommunens strategiska inriktningsmål (2017-2018)

- Livskvalitet (trygghet, hälsa och välfärd)
- Arbete (företagsklimat och egenförsörjning)
- Hållbarhet (ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet)
- Delaktighet (påverkan och förtroende)

Kulturnämndens effektmål (2017)

Utifrån kommunens strategiska inriktningsmål har Kulturnämnden valt att utarbeta effektmål för två av ovanstående mål.

Livskvalitet

- Kulturnämnden ska erbjuda kommuninvånarna ett brett kulturutbud
- Kulturnämnden ska bidra till ökad bildnings- och kunskapsnivå för alla Trelleborgs medborgare

Delaktighet

- Kulturnämnden ska stärka samverkan mellan ideella- och offentliga sektorn

Nuläge

Trelleborgs kommun

Trelleborgs kommun har ungefär 44 000 invånare och befolkningen ökar stadigt samtidigt som infrastrukturen byggs ut. Utbyggnaden av E6/E22 är klar liksom etableringen av persontågstrafiken, vilken innebär kortare och säkrare resväg till och från Trelleborg för många människor. Drygt 9 300 personer pendlar dagligen till andra kommuner och drygt 3 500 personer pendlar in till Trelleborg från grannkommunerna.

Trelleborg fortsätter alltså att öka i befolkning och kommunen satsar på att vara en inflyttningsort med 50 000 invånare år 2028. Utbildningsnivån i Trelleborgs kommun är markant lägre än snittet i både länet och riket.¹

För att höja utbildningsnivån i kommunen och för att vara en attraktiv kommun för inflyttning är det viktigt att det finns ett relevant kulturutbud med en gedigen folk- och skolbiblioteksverksamhet som kan utvecklas och motsvara behoven hos en växande och åldrande befolkning.

Den fördjupade översiktsplanen antogs 2014 och är kommunens vision för framtida utveckling. Ur den kan följande projekt lyftas fram:

Kuststad 2025

Under 2016 påbörjades ett omfattande stadsomvandlingsprojekt med arbetsnamnet "Kuststad 2025" i Trelleborgs kommun. Startskottet var kommunfullmäktiges beslut i februari 2016² om att bygga en östlig infart till hamnen och en ringväg. Första stegen mot Kuststad 2025 togs redan när Centralstationen 2015 renoverades och åter blev ett nav för resande med bil, buss, cykel och tåg. Genom Kuststad 2025 ska området runt stationen bindas samman med den befintliga stadskärnan och Mittelbron.

Trelleborg Övre

Trelleborgs kommun har börjat arbeta och planera för att Övre ska bebyggas med bostäder och andra verksamheter. Tanken är att området ska knytas ihop med Trelleborgs innerstad och bli en spännande och attraktiv stadsdel.

¹ [SCB-Befolkningens utbildning](#)

² [Kommunfullmäktiges protokoll 20160229](#)

Folkbiblioteken

Biblioteket är närvarande genom hela livet och möter människor i alla åldrar. Trelleborgs bibliotek består av ett huvudbibliotek, vidare finns filialer i Anderslöv, Gislövs läge samt en bokbuss. Biblioteket erbjuder dessutom olika former av uppsökande verksamhet där kommunens invånare kan ta del av bibliotekets verksamhet utanför biblioteksrummen. Anderslövs bibliotek är en renodlad filial, Gislövsfilialen är ett kombinerat folk- och skolbibliotek och bokbussen besöker på sina turer 18 skolor och förskolor samt 34 hållplatser på landsbygden. Kulturnämnden, genom bibliotekschefen, ansvarar för all biblioteksverksamhet vid folkbiblioteken. 18 personer (15,42 årsverken) arbetar inom verksamheten.

Trelleborgs bibliotek har i fråga om personaltäthet och mediebudget länge legat lågt både i jämförelse med övriga Skåne samt med hela riket och i 2015 års biblioteksstatistik är det ingen förändring i detta.

Årsverken per tusen invånare: 0,38.

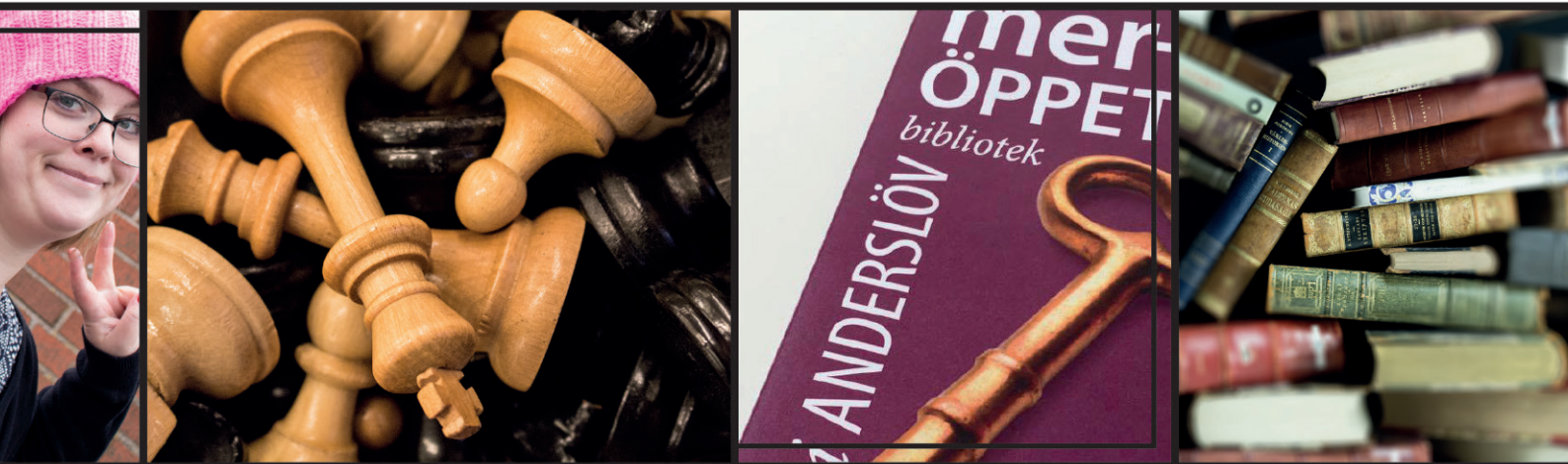
Snittet för riket ligger på 0,49 och i Skåne har två kommuner lägre siffror. I riket har 32 av 290 kommuner lägre siffror.

Mediekostnad per invånare: 35 kr.

Snittet på mediekostnaden i Sverige är 42 kr. Det skånska genomsnittet ligger på 43 kr. Trelleborg ligger således under medel i såväl Skåne som riket.

Skolbiblioteken

Bildningsnämnden, genom rektorerna, ansvarar för all skolbiblioteksverksamhet vid grundskolan och gymnasiet, förutom skolbibliotekarierna som är anställda av kultur- och fritidsförvaltningen. I Trelleborgs kommun finns 4500 elever i grundskola och grundsärskola fördelat på 16 skolor. Den kommunala skolbiblioteksverksamheten inom grundskolan sköts av 6 skolbibliotekarier anställda av folkbiblioteket samt skolbiblioteksansvariga på respektive skola. Gymnasieskolan Söderslätts-gymnasiet, består av två enheter, St Nicolai och Bastionen, vars bemanning utgörs av en utbildad bibliotekarie samt en assistent.

Funktioner och utvecklingsområden

Biblioteket har flera olika funktioner att fylla. Det ska vara ett *kulturcentrum*, en *mötesplats* och ett *kunskapscentrum*. Målet för Trelleborgs bibliotek är att finnas till för alla besökare oavsett om det gäller arbete, studier eller fritid, genom att stimulera och inspirera till läsning, kunskapsinhämtning och kulturupplevelser.

Biblioteket som kulturcentrum

Litteratur och kultur för alla

Biblioteket ska vara ett centrum för kulturupplevelser för alla kommunens invånare genom att bland annat erbjuda litteratur, tidskrifter och film av god kvalitet och med särskild hänsyn tagen till bredd och mångfald. Biblioteket ska också arbeta med olika aktiviteter och arrangemang, varav en del är återkommande och andra är tillfälliga satsningar. Även här skall särskild hänsyn tas till bredd och mångfald vilket innebär att Trelleborgs bibliotek skall erbjuda stora arrangemang med höga besökstal såväl som smalare mer nischade arrangemang som tilltalar ett mindre antal kommuninvånare. Samverkan med andra aktörer kan här bidra till goda resultat.

Bibliotekslagen framhåller tre prioriterade målgrupper, nämligen personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna samt personer med annat modersmål än svenska. De prioriterade målgrupperna ska prioriteras både i medieutbud och i kulturella arrangemang.

Läsfrämjande

Läsfrämjande arbete är en viktig del av bibliotekets verksamhet. Målet är att främja språkutveckling och skapa möjligheter till fördjupade läsupplevelser hos alla kommunens invånare, oavsett ålder. I bibliotekslagen betonas också särskilt att folkbiblioteken har som uppgift att främja läsning och tillgång till litteratur.

I Bibliotekslagen står att barn och unga ska ägnas särskild uppmärksamhet. Genom ett ständigt aktuellt utbud av litteratur, och genom aktiviteter och program i riktade satsningar för olika åldersgrupper, ska biblioteksverksamheten främja barns språkutveckling och läsning.

Personer med funktionsnedsättning ska ha tillgång till litteratur som är anpassad för olika slags funktionshinder för att säkra denna grupps tillgång till litteratur och information. Gruppen ska också prioriteras i utformningen av såväl det fysiska som det digitala biblioteksrummet för att göra tillgången till biblioteket likvärdig för alla medborgare.

För personer med annat modersmål än svenska ska det kunna erbjudas litteratur på modersmålet samt på lätt svenska. Litteratur ska även kunna tillhandahållas på de nationella minoritetsspråken.

Biblioteket ska profilera sig för att vara relevant för de målgrupper som finns i Trelleborgs kommun, vilket kan innebära att särskilda satsningar genomförs på utvalda grupper.

Utvecklingsområden

Biblioteken i Trelleborg ska:

- Lyfta fram litteraturen genom att aktivt arbeta läsfrämjande
- Utveckla det läsfrämjande arbetet riktat mot vuxna
- Fokusera på ett medieutbud som stärker språkutveckling och läslust
- Aktivt arbeta med att låta aktuella händelser speglas i bibliotekets verksamhet
- Satsa på att införliva biblioteket i det mångkulturella samhället genom arrangemang och medier som främjar mångfald och integration
- Arbeta med uppsökande verksamhet, med att informera om vad biblioteket kan erbjuda samt med läsfrämjande insatser, för att nå målgrupper som av olika skäl inte besöker biblioteket

Biblioteket som mötesplats

Biblioteket är det enda offentliga rum som ger plats för alla medborgare utan krav på motprestationer. Här ska inte endast informationshantering och kulturella upplevelser stå i centrum, utan också det kravlösa mötet människor emellan. Biblioteket är också en plats där man möter fackutbildad personal som kan vägleda i informationssökning, svara på frågor och ge lästips.

För en funktionell mötesplats ställs också krav på lokalerna som ska möjliggöra möten i olika former. Därför krävs utrymmen som är välkomnande och tillgängliga med utrymme för spontant umgänge för alla åldrar. Även i planerade arrangemang är mötet en viktig faktor och därmed är det också nödvändigt att kunna ställa om biblioteket till en lokal som rymmer denna form av möte. På lokalen ställs också krav om att bemöta behoven hos personer med funktionsnedsättning, minoritetsgrupper, samt barn och unga.

Den lokala förankringen är viktig för funktionen som mötesplats. Biblioteken ska finnas nära medborgarna och vara tillgängliga för alla. Historiskt sett har biblioteken i Trelleborg lyckats upprätthålla en god besöksstatistik. Tidigare låg biblioteket granne med busstationen Övre och drog nytta av att ligga längs med stråket busstationen – stadens centrum. Detta har nu förändrats och besöksantalet har under de senaste åren sjunkit.

Det stora stadsomvandlingsprojektet *Kuststad 2025* kommer innebära förändringar av stadsmiljön – förändringar som också påverkar biblioteksverksamheten. Biblioteken, dess mediabestånd, kunnig personal och biblioteksverksamhet ska finnas i miljöer där de fungerar som naturliga, offentliga mötesplatser och där de integreras med annan social och kommersiell service, nära kommunikationer och andra knutpunkter.

Att inte stagnera, utan ständigt förändra biblioteksverksamheten, så att den även framöver upplevs som närvarande och relevant i kommuninvånarnas vardag, kommer vara en av bibliotekets utmaningar. Även om avstånden i kommunen och inom tätorten inte är stora, har verksamheten historiskt haft svårt att nå en del områden och dess kommuninvånare. Från och med hösten 2017 ska det aktivt satsas på att nå kommuninvånarna i tätortens östra delar. Att söka sig utanför biblioteksbyggnaden med olika typer av uppsökande verksamhet, att använda bokbussen och bibliotekets lådcykel, Bokhojen, på nya, kreativa och gärna oväntade sätt samt satsningen på smartlockern på Trelleborg C är exempel på hur biblioteksverksamheten kan möta nya biblioteksanvändare och vara närvarande i kommuninvånarnas vardag.

Bokbussen tar sig idag ut utanför tätorten till de delar av kommunen som inte har ett bibliotek och fungerar som en mötesplats i sig. Denna mobila verksamhet ger också utrymme att ta biblioteket dit där behovet är störst. Idag finns ingen folkbiblioteksverksamhet i Trelleborgs stads ytterområden, där flera skolor och förskolor ligger, och många medborgare från landsbygden tar sig inte in till huvudbiblioteket. Att utöka användandet av bokbussen till att hitta nya målgrupper är både resurseffektivt samt ligger i linje med verksamhetens uppdrag. Bokbussen och Bokhojen är redskap som är tänkta att användas i satsningen på tätortens östra delar med start hösten 2017. Dessa två mobila verksamheter kan fungera som inbjudande mötesplatser i de områden där biblioteket ännu inte är aktiva, men där det finns behov av att finnas utifrån bibliotekslagens uppdrag. För att nå ett lyckat resultat är det av största vikt att satsningen görs fullt ut och att de som bor i området involveras så att utformningen av denna verksamhet blir det som efterfrågas och som det finns behov av.

Filialerna ligger i små samhällen och ska fungera som ett nav i lokalsamhället och som en lokal mötesplats. För kommuninvånarna på landsbygden är tillgängligheten betydelsefull. Filialerna bör vårdas och utvecklas för att till fullo utnyttja de resurser som redan finns.

Det digitala biblioteket

Som nämnts i inledningen är biblioteket den institution som åtnjuter störst förtroende bland medborgarna och biblioteket är en plats där alla ska kunna känna sig välkomna. Därmed är biblioteket ofta arena för individens möte med samhället. Biblioteket måste möta sina användare där de befinner sig, såväl rumsligt som digitalt eftersom dessa två världar allt mer vävs samman. Biblioteket ska därför, med hjälp av IT, webbkommunikation och sociala medier, bejaka och integrera den digitala utvecklingen i sin verksamhet. Ett digitalt bibliotek innebär en förlängning av det fysiska biblioteket och ger möjlighet att exempelvis använda bibliotekskatalogen för att låna om och reservera böcker eller kommunicera med biblioteket genom sociala medier. Även det digitala biblioteket ska vara anpassat för personer som har behov av lättläst och tydlig text och ska vara användarvänligt i sin utformning.

Sedan förra biblioteksplanen antogs har biblioteket, tack vare tilldelad ramförstärkning, kunnat anställa en person med fokus på det digitala biblioteket och den tekniska utvecklingen på området.

Utvecklingsområden

Biblioteken i Trelleborg ska:

- Vara en lättillgänglig mötesplats i lokalsamhället och spegla allmänhetens intressen
- Erbjuder inbjudande och ändamålsenliga lokaler som särskilt möter behoven hos bibliotekslagens prioriterade målgrupper
- Arbeta för att filialerna ska vara en central mötesplats med lokal förankring i det lilla samhället
- Skapa en verksamhetsplan för det digitala biblioteket

Biblioteket som kunskapscentrum

Information åt alla

I vårt informations- och kunskapssamhälle är god tillgång till digitala och tryckta medier grundläggande för att möta medborgarnas behov. Alla medborgare har dock inte tillgång till den digitala världen och den digitala klyftan växer. Biblioteket har ett ansvar för att utjämna denna klyfta och för att utveckla kommuninvånarnas informationskompetens. Bibliotekspersonalen träffar alla slags människor och personer i alla livsskeden; detta gör att bibliotekarieyrket är ett yrke med stor bredd. Bibliotekspersonalen ska göra allt från att ge tips på lättläst semesterläsning till att hjälpa besökare hitta relevant information av alla olika slag och genom detta kunna vara ett stöd i alla upptäckliga faser i livet. En av bibliotekets viktigaste arbetsuppgifter för att kunna erbjuda denna service är att på ett professionellt sätt samla, organisera och tillgängliggöra information.

Oavsett vilket bibliotek man som medborgare vänder sig till ska man utöver bibliotekets eget bestånd ha tillgång till medier som biblioteken förmedlar genom fjärrlån från andra bibliotek i landet samt genom regelbundna transporter av medier mellan kommunbiblioteken.

Det livslånga lärandet ger människor möjlighet att hela tiden växa och utvecklas, genom egen kunskapsinhämtning, distansutbildningar och kurser. Detta behov kan biblioteket möta med hjälp i systematisk informationssökning, kunskapsutveckling och handledning i källkritik, något som kräver fackutbildad personal.

För att kunna leva upp till bibliotekslagens fokus på prioriterade målgrupper ska biblioteket tillhandahålla medier anpassade efter behoven hos personer med funktionsnedsättningar och särskilda satsningar skall göras på de språk som är centrala för personer boendes i Trelleborg. Biblioteket är, och ska vara, en viktig resurs för personer med annat modersmål än svenska. Lättläst litteratur erbjuds de personer som önskar detta.

Biblioteket har ett viktigt uppdrag i att tillgängliggöra relevant information. Beståndet skall präglas av allsidighet, kvalitet och aktualitet och ska möta invånarnas behov av kunskap, bildning och

förströelse. Vid inköp görs ett urval av den aktuella utgivningen av litteratur, urvalet baserar sig på den kompetens och kunskap som bibliotekets personal besitter och bygger alltid på ett källkritiskt förhållningssätt.

Läsförmåga, läsförståelse och informationskompetens

Såväl folkbibliotek som skolbibliotek har en viktig uppgift när det gäller att betona vikten, nyttan och glädjen av läsning. Läsförmåga och läsförståelse är en förutsättning för att individen ska kunna delta fullvärdigt i det demokratiska samhället, att utbilda sig och att bilda sig. Dessa krav kommer sannolikt att öka i dagens kommunikations- och informationssamhälle.

Barnbiblioteksverksamheten och skolbiblioteksverksamheten spelar en viktig roll när det gäller att skapa läsande, bildade, informationskompetenta kommuninvånare. Efter flera larmrapporter om den sjunkande läsningen och läsförmågan bland Sveriges 15-åringar, visar den senaste PISA-rapporten³ på ett möjligt trendbrott. Läsförmågan ligger nu över OECD-genomsnittet, men är fortfarande mycket sämre än resultaten i undersökningarna från 2000-talets början.

Efter att den statliga litteraturutredningen ”Läsandets kultur” (SOU 2012:65) publicerades har flera stora satsningar gjorts för att förbättra läsförmågan och läsvanorna bland barn och unga. Dessa satsningar kommer förhoppningsvis ge effekt under de kommande åren.

Insatser både på nationellt och lokalt plan, bland annat genom den som Trelleborgs kommun gjort på skolbibliotekarier, är viktiga för att bibehålla den positiva trend som syns i den senaste PISA-mätningen.

Utvecklingsområden

Biblioteken i Trelleborg ska:

- Erbjuder service och vägledning i informationssökning
- Utveckla kommuninvånarnas informationskompetens
- Aktivt arbeta läsfrämjande för att öka läsförmåga och läsförståelse samt höja bildningsnivån bland kommunens invånare

³ [PISA-rapporten 2016](#)

Skolbiblioteken

Tillgången till ett skolbibliotek och till en skolbiblioteksverksamhet är en i grunden demokratisk fråga. Alla barn har rätt till kunskap och kultur; det vinner både individen och samhället på. Elevers skolplacering ska inte påverka deras möjligheter att klara kunskapskraven i läroplanen. En likvärdig skolbiblioteksverksamhet och tillgång till skolbibliotek kan – om det används fullt ut – utgöra en viktig del i uppnåendet av läroplanens mål och kommunens mål om att höja utbildningsnivån för medborgarna i Trelleborgs kommun.

När den förra biblioteksplanen antogs 2013 fanns det adekvat utbildad personal på båda gymnasieenheterna samt på de två integrerade folk- och skolbiblioteken. Kommunens övriga skolor hade lång väg kvar att gå för att uppfylla Skollagens samt Skolinspektionens krav gällande skolbiblioteksverksamhet. Mycket har hänt sen dess.

Sättet Trelleborgs kommun valt att strukturera sin skolbiblioteksverksamhet på är tämligen unikt. Alla skolbibliotekarier är anställda av kommunbiblioteket och är en gemensam resurs för de kommunala grundskolorna. För att erbjuda alla elever i de kommunala grundskolorna likvärdig biblioteksservice är målet att varje skola ska sträva efter att nå upp till en gemensam standard och arbeta enligt en gemensam skolbiblioteksmodell.

Skolbibliotekarierna har stor kompetens gällande informationssökning, läsförståelse, språk- och läsfrämjande arbetsmetoder, litteraturkännedom samt praktiska biblioteksfrågor och det är fokuset för deras verksamhet, medan den praktiska skolbiblioteksverksamheten dvs det fysiska skolbiblioteket och dess bestånd, är skolornas eget ansvar. Ansvarsfördelningen mellan skolbibliotekarier, rektorer, pedagoger, speciallärare, specialpedagoger samt IKT-pedagoger har arbetats fram gemensamt.

För gymnasiernas del finns det numera en mål- och handlingsplan för verksamheten framtagen av mediatekens personal i samarbete med lärare och rektorer. Båda enheterna har adekvat utbildad personal som utvecklat verksamheten rejält, vilket bl a också uppmärksammats av Skolverket.

Utvecklingsområden

Skolbiblioteksverksamheten i Trelleborg ska:

- Vara en integrerad del av skolans pedagogiska verksamhet
- Utveckla de fysiska och digitala biblioteksrummen, för att tillgodose elevers och pedagogers behov av medier
- Bibehålla en konsekvent och regelbunden utvärderingsprocess av skolbiblioteksverksamheten

Folkbiblioteksorganisationen

En biblioteksplan för kommunens alla bibliotek stärker biblioteksverksamheten då den tydliggör vilka strukturer som är nödvändiga för en fungerande organisation. För att kvaliteten i bibliotekets tre funktioner, kulturcentrum, mötesplats och kunskapscentrum, ska kunna upprätthållas och utvecklas krävs en väl fungerande kärnverksamhet.

Personal

Personalen är ryggraden i biblioteksverksamheten och den biblioteksspecifika kompetensen är en förutsättning för att biblioteket ska kunna fortsätta vara en demokratisk hörnsten i samhället som stöttar alla medborgares informationsbehov. Personalen på alla bibliotek ska därför vara adekvat utbildad. Kompetensen ska upprätthållas och utvecklas genom tillgång till fortbildning. I ett modernt och föränderligt samhälle bör medborgarnas och verksamhetens behov kontinuerligt ses över. Det ska finnas en öppenhet inför möjligheten att det kan behövas annan kompetens än den biblioteksspecifika.

Utvecklingsområden

Biblioteken i Trelleborg ska:

- Utveckla organisationen genom att kontinuerligt se över verksamhetens kompetensbehov
- Tillgodose behovet av fortbildning som är relevant för verksamheten
- Säkra kompetensnivån i hela organisationen genom kompetensöverföring
- Hämta inspiration och goda exempel på verksamhetsutveckling från biblioteksbranschen och andra relevanta verksamheter

Medieutbud

Medieutbudet är en avgörande faktor för hur välbesökt ett bibliotek är och det är viktigt att utbudet motsvarar behoven och förväntningarna hos kommuninvånarna. För att ett bibliotek ska kunna vara relevant är det viktigare att beståndet förnyas och hålls aktuellt, än att det finns ett stort bestånd. Vid inköp och medieplanering skall hänsyn tas till kvalitet, aktualitet samt efterfrågan. Bibliotekets bestånd ska spegla jämställdhet och mångfald och Trelleborgs bibliotek köper inte in litteratur som propagerar för främlingsfientlighet och diskriminering eller som sprider fördomar.

De stora språken i Trelleborgs kommun ska beaktas vid inköp för att utbudet ska spegla befolkningens behov. Särskild hänsyn ska också tas till litteratur som är anpassad till personer med funktionsnedsättningar eftersom dessa medier sällan kan erhållas på annat håll än på biblioteket.

Utvecklingsområden

Biblioteken i Trelleborg ska:

- Särskilt beakta kommuninvånarnas behov av böcker på andra språk än svenska
- Tillhandahålla medier som är anpassade för personer med funktionsnedsättning
- Ta hänsyn till kvalitet, aktualitet och efterfrågan vid inköp och övrig mediehantering
- Ta fram en inköbspolicy

Biblioteket i samhället

Bibliotekets roll i samhället är att vara partipolitiskt, religiöst och ideologiskt obundet och händelser i samhället, både lokalt, nationellt och internationellt bör uppmärksammas i verksamheten. I det som presenteras på biblioteket ska mångfalden vara genomgripande och det gränsöverskridande mötet beaktas. För att nå de uppsatta målen för verksamheten bör biblioteket, i möjligaste mån, söka samarbete med andra aktörer.

Bibliotekets verksamhet ska vara relevant för kommuninvånarna. En relevant verksamhet måste synas utåt, och för att medborgarna ska ha möjlighet att ta del av bibliotekets utbud av medier och kulturupplevelser, är arbetet med marknadsföring essentiellt.

Utvecklingsområden

Biblioteken i Trelleborg ska:

- Aktivt följa med i samhällsutvecklingen, på internationellt, nationellt och regionalt plan
- Arbeta för att öka samarbetet med olika aktörer i närsamhället och inom kommunen
- Synliggöra verksamheten för kommuninvånarna genom att förbättra och utveckla de kanaler biblioteket har för att nå ut med information och marknadsföring

Ekonomi

En biblioteksverksamhet med geografisk spridning och med ett rikt och varierat utbud är viktigt för att bibehålla kvaliteten på verksamheten och locka nya användargrupper. Bredd och djup, både när det gäller kulturarrangemang och medieutbud, är inte bara viktigt för befintliga kommuninvånare, utan är även en viktig faktor när det gäller att locka nya invånare till kommunen.

Trelleborgs bibliotek har i fråga om personaltäthet länge legat lågt både i jämförelse med övriga Skåne och riket och i 2015 års officiella biblioteksstatistik syns ingen större förändring. Låg mediebudget och lite personal påverkar bibliotekets relevans i kommuninvånarnas ögon vilket får till följd att besök och lån minskar. För att vända detta krävs mer resurser vilket bör beaktas i budgetarbetet och utifrån måluppfyllelse av de strategiska inriktningsmålen.

Planens genomförande

Biblioteksplanen är ett politiskt styrdokument som ska tjäna som ett strukturerat verktyg för politiker och tjänstemän i utvecklingsarbetet med biblioteksverksamheten.

Biblioteksplanen antas för en fyraårsperiod och revideras närmast 2021. Arbetet med att uppfylla målen ska pågå kontinuerligt, ge avtryck i bibliotekets verksamhetsplan samt utvärderas löpande.